

**Totivs Ivris Canonici Compendivm, Siue, Brevis Svmma In
Qvinque Libros Decretalivm Sacri Concilii Tridentini
Decretis Accommodata**

In Qva Ivris Canonici Primæ Institutviones, seu Elementa ita traduntur, vt plurima breuiter ac decisiuè explicentur, & Canonum, Glossarum, ac Doctorum receptorum auctoritate communiuntur ...

Axel, Johannes Honorius van

Coloniae Agrippinae, 1656

De clericò ægrotante, vel debilitato. Titulus VI.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61552](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-61552)

- 85 Occurfa vacatione ꝑ ob non expeditionem novæ provisionis, collatio non revertitur ad habentem indultum, vel ordinarium, sed Papa habet conferre, ne exactu, ex quo pena imponitur, aliquod commodum reportent, *Put. decis. 1. hoc tit. Put. decis. 346. & dec. 351. lib. 2. c. si clericus §. cum facta hoc tit. in 6. & ibi Can. c. tibi qui de reser. in 6. in fin. l. 3. §. si ad diem. & §. seq. ff. de re milit. Gonzal. super reg. de mens. & altern. gloss. 15. à num. 109. usque ad num. 127. tum quia prima vacatio per collationem factam sit extincta, & non servata forma decreti de novo vacat beneficium ipso jure, & impetratio ꝑ facta de illo, dicitur impetratio certo modo: in qua impetrans, non ad implementum decreti, debet plene, & concludenter probare, *Gonzal. super red. Cancell. de mens. & altern. gloss. 15. n. 120. & seqq.**

De clerico aegrotante, vel debilitato.

Titulus VI.

SUMMARIÆ.

- 1 Morbus aut aegritudo non deicit promotum.
- 2 Si temporalis fuerit potest aegrotus sibi assumere mercenarios.
- 3 Si perpetua fuerit, si quidem aegrotus est prelatatus, datur ei invito Coadjutor, Successor aut Substitutus volenti tantum.
- 4 Si est simplex clericus & unus in ecclesia, datur ei vicarius.
- 5 Si est Canonicus aut assisus vel portionarius cathedralis vel collegiata ecclesia.
- 6 Et antea fuerit solitus deservire debentur ei integri fructus sui beneficii & non tenetur deservire per Vicarium nisi ecclesia patiarur defectum ministrorum.

- 7 Coadjutor ex quibus causis datur.
- 8 Coadjutorum datio episcopis & superioribus prelati est de causis majoribus, & referenda ad sedem apostolicam.
- 9 Excipiuntur ab hac regula duo casus.
- 10 Coadjutorem Prelatis, Episcopo inferioribus, datus, ad quem spectat destitutio & cessatio admisso.
- 11 Coadjutores dari possunt omnes qui possunt coadjuti defectum supplere.
- 12 Ejus debent esse etatis quæ requiritur in officio cui datur.
- 13 Potestas ejus & officium ex forma dationis colligitur, si simpliciter datus sit quale sit ejus officium explicatur.
- 14 Teneatur durante administratione reddere rationem ipsi prelati si sane mentis fuerint, ac capitulis eorundem, & ipsorum prelatorum successoribus.
- 15 Coadjutoris officium expirat morte Civili & naturali coadjuti.
- 16 Coadjutoria cum futura successione nemini conceduntur nisi ecclesie cathedrali aut monasterij urgent necessitas aut evidens utilitas postulet prelati dari coadjutorem & causa à Romano Pontifice diligenter cognita.
- 17 Cetera coadjutoria quæ in aliis beneficiis conceduntur sunt resignationes conditionales sive in favorem.

DICTUM est supra, quod clerici non debeant fructus suorum beneficiorum percipere, nisi personaliter deserviant, quæ regula fallit in clerico aegrotante, vel debilitato, qui deservire non potest propter adversam valetudinem, vel debilitatem temporalem, aut perpetuam, quia morbus ꝑ aut aegritudo non deicit promotum, *gloss. magna in summa, & ibi Gemin. num. 2. & Can. c. 1. cum tribus cc. seqq. 7. quæst. 1. excepta legra.*

pra, quæ ex opinione Hostien. non deicit
Episcopum qui est vere sponsus ecclesiæ, sed
inferiores Prælatos, propter scandalum,
Hof. in c. tua hoc tit. Archid. in summa 7. quæst. 1.
2. Præp. num. 3. & 4. Bull. num. 2. Si temporalis
fuerit ꝑ potest ægrotus, vel debilitatus mer-
cenarios sibi assumere auctoritate episcopi,
c. peruenit el. 2. de appell. Clem. 1. & ibi gl. in ver-
bo peruenit de off. vic. vel pro ejus libitu, c. con-
stitutus de fil. presb. anch. in dicta Clem. 1. sub nu.
3. vers. sed hæc queritur, dixi supra de off. vic. in
princ. facit l. podagra C. qui morb. lib. 10. Si
perpetua fuerit, c. unico hoc tit. in 6. in verb.
3. perpetuo. Si ꝑ quidem ægrotus, aut debilita-
tus est Prælatos, Archidiaconus, aut Rector
Ecclesiæ parochialis, aut Abbas, Præpos. in
summa 7. quæst. 1. num. 5. ab eo, ad quem
pertinet, datur Coadjutor, c. de Rectoribus,
& cc. seqq. hoc tit. c. quamvis, c. petisti. c. quia
frater 7. quæst. 1. Gemin. in c. fin. num. 5. de
suppl. negl. præl. in 6. & ibi Franc. sub num. 2. &
Can. Communiter. de consensu capituli ec-
clesiæ, vel eorum quorum interest, Bell. in c.
scriptis sub num. 37. quæst. 1. & ibi Archid. sub
num. 1. in verbo acquiritur. ac patroni, Lamb. de
jurepatr. art. 20. 6. quæst. princip. 1. part. 2. lib.
ei inuito, gl. fin. in fin. in c. pen. hoc tit. gloss. in d.
c. unic. in verbo noluerit eod. in 6. & ibi Can. c.
venerabili de off. deleg. c. grandi circa medium, de
suppl. negl. præl. in 6. unus, vel duo non plu-
res, d. c. unico §. si vero, & ibi gl. in verb. aut duos,
& ibi Can. ad evitandum gravamen expen-
sarum, ad quas tenetur ecclesia successor,
aut substitutus volenti, & consentienti tan-
tum, c. venerabili de off. deleg. pulchre Pan. in c.
tua nos in fin. hoc tit. non ex pactioe inter
substitutum, aut ægrotantem, vel senem ini-
ta, sed ex dispositione superioris, Pan. in d. c.
tua nos in fin. & ibi Zab. in fin. dicit ita prædi-
catum fuisse Bononia in Capellano S. Iustæ, &
fuisse per Papam approbatum Boich. in c. consul-

tationibus num. 4. 5. & 6. hoc tit. Zab. in c. cum
pridem in 2. quæst. de pact. & ibi Can. Ioan. de A-
nan. in c. accepimus n. 2. de pact. & ibi Can. Zab.
in c. nisi in 1. quæst. in fin. de præb. absque ulla
prævia generali vel speciali promissione,
Franc. in c. detestanda in fin. de concess. præb. in
6. post. gl. fin. in fin. Archid. num. 5. & Can. com-
muniter Archid. in c. quamvis num. 6. 7. quæst. 1.
Gemin. num. 4. in fin. Bellam. sub n. 5. vers. in gloss.
ista aequitate & Can. Burghas de irregul. & dis-
pens. aliter sentit. part. 5. tit. de cler. ægrot. vel de-
bil. num. 4. & Lambert. de jurep. art. 20. 6. quæst.
princip. 1. part. 2. lib. nam propter ecclesiæ u-
tilitatem ex causa ægritudinis, & senii duo
possunt esse in eadem ecclesiâ instituti, sed
non duo consecrati, c. non autem & ibi gloss.
1. & Can. c. quamvis, & ibi Archid. num. 3. & 4.
Bell. num. 3. & Can. 7. quæst. 1. Si est simplex ꝑ
clericus & unus in ecclesiâ datur ei vicarius,
non enim debet beneficium interim care-
re ministris suffragio, Pan. in c. clericos num. 2.
& 3. de cler. non resid. Caputaq. concl. 92. num.
20. si est canonicus, ꝑ assidius, vel portiona-
rius cathedralis, aut collegiæ ecclesiæ, &
antea fuerit solitus ꝑ deservire, & inter-
esse, debentur ei integre fructus sui benefi-
cii, Dicitur est supra, tit. de cler. non resid. c. con-
cesso 12. quæst. 2. Secundum ejus ordi-
nem, & omnia quæcumque ei, si sanus
esset, poterant ministrari, c. 1. hoc tit.
etiam victualia, & distributiones quodidia-
næ, c. unic. §. pen. de cler. non resid. in 6. Zab. in c.
1. in 6. non, hoc tit. c. ad audientiam, & ibi Pan.
num. 5. & DD. de cleric. non resid. sed ado-
ptiones, & lucra competentia constitutis
in majoribus ordinibus non admittitur,
quia infirmus propter infirmitatem non
debet pati damnum, sed propter infirmi-
tatem contingentem in persona sua a-
mittit lucrum, Bart. in l. operetestamento in fin.
ff. de usufr. leg. per l. si uno §. item cum quidam

& ibi DD. ff. locat. tex. in d. c. 1. hoc tit. in verb.
 secundum ejus ordinem nec tenetur de servire
 per Vicarium, nisi ecclesia patiatur defe-
 ctum ministrorum, arg. c. super specula de
 magist. arg. c. cum ad hoc. de cler. non resid. Pan.
 in c. relatum num. 2. in 5. not. eod. quia cleri-
 cus ægrotans etiam ex infirmitate incurabi-
 bili non remouetur, c. quamvis 7. quest. 1. c. u-
 nico, & ibi gloss. in verb. perpetuo, & c. tua nos,
 & ibi gloss. in verb. administrationis, & utrobi-
 que Can. hoc tit. in 6. l. 4. §. 1. vers. stychnus el. 2.
 ff. de stat. lib. & debilitas superveniens non
 facit, ac si ab initio actus non valuerit, sed
 solum impedit exercitium, quatenus viget
 impedimentum, c. presbyterum hoc tit. l. patre
 furioso ff. de h. v. qui sui, vel alien. jur. sunt c.
 quemadmodum in fin. de jurejur. Præterea
 7 datur ꝑ Coadjutor propter negligentiam,
 & remissionem, §. interdictum autem, & §.
 seq. Inst. de curat. & ibi gl. & DD. c. quia frater
 in princ. 7. quest. 1. c. grandi de suppl. negl. pral.
 & ibi gl. & DD. 10. Andr. in c. ex parte num. 2.
 in verb. salubriter hoc tit. propter ingrave-
 scentem ætatem, quæ verificatur in ætate
 sexaginta annorum, gl. in verb. perfectus in
 princ. in præm lib. 6. Archid. in c. unico h. tit. in
 6. n. 2. & seqq. Caput. decis. 129. part. 1. propter
 senium, quod est in septuagesimo anno,
 Ioan. Andr. in c. quoniam num. 6. ut lit. non con-
 vest. & c. §. item maior, & ibi gl. alleg. concord.
 Inst. de excus. i. ut. decis. 131. part. 1. ac propter
 morbum, & ingravescentem ætatem, quæ
 in quinquagesimo quinto anno cum infir-
 mitatibus verificatur, Caput. decis. 130. part.
 1. Ioan. Andr. in c. 1. num. 2. hoc tit. in 6. pro-
 pter suspensionem dilapidationis, c. venera-
 bili de off. deleg. gl. in c. unico in verb. noluerit,
 & ibi Can. hoc tit. c. scripsit, c. qualiter, c. quam-
 vis §. ecce 7. quest. 1. propter imperitiam, &
 illiteraturam. Episcopi etiam auctoritate
 apostolica, rectoribus parochialium eccle-

siarum, si honestæ vitæ sint, coadjutores,
 aut vicarios deputant, quacumque appel-
 latione, & exceptione remota, c. quia illite-
 rati, sess. 21. Pralato exuli, vel captivo non
 datur coadjutor, sed ipse per Vicarium offi-
 cium suum exercet, qui si non admitatur,
 Clem. quamvis de for. comp. servatur, si
 vero Episcopus est captivus hostium fidei,
 servatur, cap. si episcopus de suppl. negl. pral.
 in 6.

Datio Coadjutorum Episcoporum, &
 superiorum Prælatorum est ꝑ de causis ma-
 ioribus, & referenda ad se dem apostolicã,
 & ab ea tantummodo postulanda quacum-
 que consuetudine non obstante, c. unic. hoc
 tit. in 6. c. 1. de translat. c. quod translationem
 de offe. deleg. c. sicut unire de excess. pral. & u-
 trobique gl. & Can. Excipe ꝑ quia Episco-
 pus senio, aut valetudine corporali grava-
 tus, vel alias adeo impeditus perpetuo, ut
 officium suum nequeat exercere, præcipue
 quando Ecclesiæ existunt in remotis, pot-
 est de consilio, & consensu sui Capituli, vel
 maioris partis ipsius, unum vel duos aucto-
 ritate Apostolica, & sic delegata, Coadjuto-
 res assumere, si velit, quia invito à capitulo
 dari non potest, quia in hoc casu non ha-
 bet mandatum à Papa, ad quem pertinet
 datio, nisi episcopus demens fuerit, quia
 tunc Capitulum, vel duæ ipsius partes ead-
 em auctoritate unum, aut duos Coadju-
 tores assumunt idoneos, qui eius officium
 exequantur, & hoc casu, ac etiam proximo,
 quando episcopus perpetua infirmitate, vel
 impedimento detentus à capitulo requisit-
 us recusat Coadjutorem assumere, idem
 capitulum episcopi, & ecclesiæ suæ condi-
 tionem, & statum, ac facti circumstantias
 universas, quam cito poterit, fideliter & ex-
 plicite tenetur referre ad notitiam sedis a-
 postolicæ, ut ipsa ordinet, d. c. unico & ibi gl.

10 *Franc. & Can.* In inferioribus ꝑ praelatis dat coadjutorem, is, ad quem spectat destitutio, vel cessionis admissio, c. 3. & c. fin. hoc tit. & ibi Ioan. Andr. num. 2. & Pan. num. 5. *Gemin.* in c. scripsit sub num. 4. 7. quast. 1. *Prap.* num. 2. *Archid.* sub num. 1. in verb. acquiritur, c. episcoporum, & ibi gloss. fin. 74. dist. Dari possunt ꝑ coadiutores omnes, qui possunt coadjuti defectum supplere, *Gemin.* in cap. scripsit num. 3. 7. quast. 1. c. fin. §. quod si Abbas non exemptus de stat. Monach. c. episcoporum §. fin. 74. dist. exceptis expresse prohibitis per canones, quos recenset Io. Andr. in c. fin. in 2. 3. 4. & 5. quast. hoc tit. in 6.

12 Coadiutor eius debet ꝑ esse ætatis, quæ requiritur in officio, cui datur; ideo Coadjutor Episcopi debet explevisse trigesimum annum; in inferioribus dignitatibus sufficit, quot attigerit vigesimum quintum annum; *Ioan. Andr.* in cap. consultationibus sub num. 5. vers. sed circa hoc, & ibi *Can. Pan.* in c. fin. eod. sub num. 1. vers. 3. quero, qui paulo aliter distinguit: *Gonz.* super reg. de mens. & alter. gl. 5. §. 9. num. 94. & seqq. ad finem.

13 Coadiutoris officium ꝑ & potestas ex forma dationis colligitur, c. porro de privil. c. ad audientiam de decim. *Gonz.* super reg. de mens. & alter. gloss. 5. §. 9. num. 90. si simpliciter datur, eius officium est, quale erat eius, cui datur; de rectoribus c. fin. hoc tit. habet liberam, & legitimam administrationem, c. in cui de elect. in 6. c. scripsit, & ibi gloss. fin. 7. q. 1. *Gem.* num. 3. & 5. *Prap.* num. 5. *Ioan. Andr.* in c. fin. sub num. 9. hoc tit. potest exercere omnia, quæ poteratis, cui datur; siue talia sint legis diocesane, siue iurisdictionis, de quibus in c. dilectus, & in c. conquerente de off. ordin. siue etiam sint ordinis, & pontificalis dignitatis, de quibus in c. accedentibus de privil. si sit episcopus Coadjutor; alias per Episcopos facit expediri, quæ ministerium consecra-

tionis exposcunt, juxta d. c. in cui, de elect. in 6. interdicta qualibet alienatione immobiliū: d. c. unico in fin. hoc tit. in 6. & ibi *Franc.* in §. si vero post numer. 3. vers. & quod dicit gloss. & *Can.* ideo Coadjutor non potest dismembrare ecclesiam unitam, quia dismembratio alienatio est; *Achill.* decis. unic. de reb. eccl. non alien. glo. in *Clem.* 2. in verb. defensor. de reb. eccl. alien. vel non, & ibi *Can.* præterea potest conferre beneficia, *Ioan. Andr.* in c. fin. nu. 9. hoc tit. *Franc.* in c. unico §. fin. eod. in 6. *Garc.* de benef. par. 5. cap. 4. §. 3. num. 265. & seqq. tenet episcopum, cui datus est coadjutor, conferre, nisi demens sit. *Gemin.* in c. scripsit num. 6. 7. q. 1. & *Can.* ac etiam exercere competentia praelato ex jure delegato, expresso nomine dignitatis, secus si expresso proprio nomine: *Franc.* in d. c. unico §. si vero in fin. per cap. quoniam *Abb.* de off. deleg. Teneatur durante ꝑ administratione, quia officium eius non est limitatum ad certum tempus, sicut tutoris, aut curatoris, praelatis ipsis, si lanæ mentis extiterint, ac capitulis eorundem, seu etiam ipsorum praelatorum successoribus, si hoc antea non fecerit, plenariam reddere rationem: d. c. unico in fin. & ibi *Anchar.* in xj. notab. *Menoch.* de arbitr. casu 209. de proventibus praelatorum sumptus recipit moderatos, d. c. unico §. præsentis cap. grandi circa fin. de suppl. negl. præl. in 6. cap. directoribus, & ibi gloss. fin. hoc tit. & *Can.* si redditus coadiutor, & coadjutori non sufficiunt, debiliore in dubio consulendum est, *Pan.* in d. c. de rectoribus n. 6. & *Can.* communiter.

Expirat coadjuturis ꝑ officium, non morte dantis coadjutorem, *Bell.* in c. scripsit n. 5. 7. q. 1. *Gemin.* sub numer. 7. *Archid.* num. 2. sed morte civili, & naturali coadjuti; *Ioan. Andr.* in cap. consultationibus numer. 10. hoc tit. & ibi *Can.* d. cap. grandi in fin. *Anch.* in d. c. unico post. 12. notab. exercebit ergo Capitulum

jurisdictionem, vel is, ad quem spectat sede episcopali vel dignitate vacante, *cap. 3. & 4. de suppl. negl. pral. in 6. c. unic. de maior. & obed. c. 1. de instit. in 6. Bart. in l. solet num. 4. ff. de tutel. Bald. in l. ex facto num. 6. ff. de vulg. & pupill. quia ubi supervenit administrator legitimus, cessat dativus; l. si tutor §. 1. ff. de tut. & rat. distrah. sed Capitulum est administrator legitimus defuncto episcopo, ergo cessat administratio dativa concessa coadjutori; quod procedit in simplici
 16 coadjutoria, secus in coadjutoris ꝑ cum futura successione, quæ ex pacto, vel alio quaesito colore, *cap. plerique c. Apostolica 8. quest. 1. c. consulvit de jurepatr. c. detestanda, & ibi Franc. in 4. not. Gemin. num. 5. & Can. de concess. prab. in 6. nemini in quibuscumque beneficiis ecclesiasticis permittuntur, etiam Cardinalatus honore fulgenti, quia hæreditariæ successionis imaginem referunt, c. cum in beneficiis sess. 25. nisi ecclesiæ cathedralis, aut monasterii urgens necessitas, aut evidens utilitas postulet Prælato dari coadjutorem, qui non alias cum futura successione datur, quam hæc causa prius diligenter à Romano Pontifice solo, & non à legato, seu nuncio, *Gonzal. super reg. de mens. & altern gloss. 5. §. 9. num. 91. plures citans. Garc. de benef. part. 4. cap. 5. num. 16. & seqq. Paris. de resign. lib. 6. quest. 5. numer. 15. sit cognita, & qualitates omnes in illo concurrere certum sit, quæ à jure, & decretis Concilii Tridentini in episcopis, & prælatis requiruntur, alias concessionem super his subreptitiæ censentur; d. cap. cum in beneficiis §. quod si quando, c. scripsit, c. quamvis, c. petisti, c. quia frater 7. qu. 1. c. non autem, & ibi gloss. mag. & Can. 7. qu. 1. & tunc si coadjutoria non sit sortita effectum, ex eo quod coadjutus obiit, antequam coadjutor de coadjutoria fuerit certificatus, non corrumpit successio, &***

pars provisiua, quia sunt duæ gratiæ æque principales, una in favorem coadjuti, quæ per obitum eius expirat, altera in favorem coadjutoris, *Put. decis. 98. lib. 2. c. si eo tempore de rescript. in 6. l. 1. §. sed si mihi ff. de verb. oblig. Put. decis. 230. lib. 2. Cæteræ coadjutoria ꝑ quæ de Stylo Curiz in aliis beneficiis aliquando conceduntur, juxta pactiones inter coadjutum, & coadjutorem initas, à solo summo Pontifice concedi possunt, & non ab aliis inferioribus, quia sunt resignationes conditionales, & in favorem, c. cum pridem de pact. Boich. in c. veniens num. 7. & 8. de fil. presbyt. Zabar. in c. cum pridem in 2. quest. de pact. dictum est supra tit. de renunciat. ac juris conformitatem habent, *Mandos. in reg. 32. de impet. benef. vac. per obit. fam. Card. qu. 30. in fin. c. petisti, & c. seq. 7. qu. 1. Mandos. in reg. 11. reservat. q. 5. per tot. nam eo ipso, quod coadjutus consentit beneficium suum coadjutori conferri, videtur cedere, & resignare, c. beneficium, & ibi gloss. in verb. assensus de regul. & transf. ad relig. in 6. & Papa secundum plenitudinem potestatis potest de jure super jus dispensare; c. proposuit circa finem de concess. prab. tamen in utraque parte sunt odiosæ, tanquam exorbitantes, cum secundum jus ei debeat dari, qui verè indiget coadjutore, & assignata sibi congrua sustentatione, ut supra dictum est, quorum nihil fit in hodiernis ecclesiasticis coadjutoris; & in secunda parte provisiua exorbitant, quia dant jus ad certum vacaturum beneficium, c. 1. de concess. prab. c. detestanda, & c. ne captande eod. in 6. *Mobed. decis. 10. in fin. de privil. De reliquis dubiis circa coadjutorias cum futura successione, vide Garc. de benef. part. 4. c. 5. num. 53. usque ad finem per 24. questiones, & in appendice ad d. c. quintum à num. 59. usque ad finem. Mandos. in reg. xj. reservat. quest. 5. & 6. Gonzal. super***

super regul. Cancell. de mens. & altern. gloss. 5.
§. 9. per tot.

De institutionibus.

Titulus VII.

SUMMARI.

- 1 Institutio varie sumitur.
- 2 Clericus quilibet cui facta est collatio debet habere approbationem sui episcopi pramisso examine super eius idoneitate.
- 3 Et hac appellatur institutio.
- 4 Fit ab episcopo, eius vicario, & sede vacante à capitulo.
- 5 Clerici iuramentum obedientia & fidelitatis episcopo & capitulo prestare nō compelluntur exceptis quatuor casibus.
- 6 Fidei professionem faciunt provisi de beneficiis quibusunque curam animarum habentibus &
- 7 Provisi de canonicatibus & dignitatibus in ecclesiis cathedralibus.
- 8 Institutio quaedam sumitur pra investitura qua ordinatur ad translationem possessionis qua de jure competit archidiacono quando beneficia dantur in titulum.
- 9 Dare possessionem ecclesia concessa in proprietatem spectat ad episcopum.
- 10 Executor datus à Papa potest tradere possessionem.
- 11 Beneficiū possessionem ingredienti, praeter auctoritatem superioris & administrantis, poena.
- 12 Institutionem prelati recipientis à laico poena.
- 13 Idem juris est in recipiente investituram ecclesiarum & aliorum beneficiorum.
- 14 Sacularium qui investitur à alicuius ecclesia vel dignitatis dare praesumpserint poena.

- 15 Regulares prohibentur ecclesias seu decimas sive episcoporum consensu de manu laici suscipere.
- 16 Instituire seipsum nō potest per se vel alium in ad quem spectat collatio.
- 17 Violenti qui temeritate propria occupant quacunq; beneficia ab alio possessa eo ipso jus quod in beneficiis vel ad ea ipsis competeat amittunt.
- 18 Beneficiorum & jurium incorporalium possessio acquiritur corpore & animo.
- 19 Canonicatus possessio debet tradi capitulariter.
- 20 Possessio dignitatis & beneficii acquiritur per assignationem deputati stalli in choro & loci capitulo.
- 21 Per tactum annuli ecclesia clausa.
- 22 Per ecclesie sive beneficii possessionis adoptionem, ipso jure acquiritur etiam possessio rerum & honorum eiusdem ecclesie.
- 23 Prabenda quandi sunt distincta in ecclesiis non sufficit probare stallum in choro & locum in capitulo sibi fuisse assignatam nisi probet reddituarios sibi soluisse, vel in possessionem fundi spectantis ad prabendas inductum fuisse.
- 24 Beneficiatus quando est in possessione beneficii & dicitur non legitime institutus actori incumbit onus probandi.

COLLATIONEM beneficiorum sequitur institutio, ideo subnectit hunc titulum. In beneficialibus ex solo titulo, & sine traditione acquiritur jus, c. proposuit de concess. prab. & ibi gloss. fin. & Can. c. pen. & ibi gloss. fin. de prab. in 6. Franc. in c. eum qui §. in super eod. tit. distinguit. & ex sola confirmatione electionis literis expeditis, & receptis quaeritur exercitium jurisdictionis, qua statim interdicta est Capitulo: c. transmissam de elect. Fel. in c. eum te num. 5. plures cumulans de re-